

Керівництво України офіційно визнало, що ситуація з поставками ліків катастрофічна і вийшла з-під контролю уряду. 12 жовтня президент Віктор Янукович спеціальним указом оголосив догану керівництву Мінздоров'я — «за неналежне виконання службових обов'язків, невиконання державних цільових програм і комплекс-них заходів із охорони здоров'я». Стягнення отримали міністр Олек-сандр Аніщенко та заступники Раїса Моїсеєнко, Олександр Толс-танов, Галина Калішенко.

Цьому передувала серія гучних скандалів, які, за даними DT.UA, відбулися під час низки закритих засідань Кабінету мініст-рів. Так, на засіданні 7 вересня прем'єр-міністр Микола Азаров, за даними джерела DT.UA, запитав міністра Аніщенка про стан забезпечення вакцинами БЦЖ для профілактики туберкульозу в дітей і поцікавився запасами цих препаратів в Україні. Як повідомляє джерело, для цього запитання у прем'єра були досить вагомі підстави: один із його близьких друзів не зміг знайти вакцину БЦЖ для новонародженого внука. Пан Аніщенко точних даних надати не зміг, заявивши, що є «невеликі запаси». І тоді слова попросив радник прем'єр-міністра, народний депутат Андрій Деркач. Він заявив, що ці вакцини повністю зникли в країні як у державних, так і в приватних клініках, тому що Мінздоров'я повністю зупинило їх закупівлю. Деркач піддав гострій критиці дії міністерства. У відповідь Ані-щенко сказав, що закупити ліки вчасно не дозволяє обмеженість коштів, виділених бюджетом. Однак прем'єр-міністр розкритикував ці слова. Відзначивши, що, по-перше, Мінздоров'я ще не освоїв тих коштів на держзакупівлі, які вже давно виділені бюджетом, а по-друге, якщо немає вакцин, то міністр зобов'язаний бити на сполох і «не виходити з моєї приймальні». За результатами засідання Азаров розпорядився налагодити щотижневий моніторинг забезпечення вакцинами лікувальних установ.

Чому ситуація із забезпеченням вакциною БЦЖ визнана критичною? Тому що в Україні епідемія туберкульозу. Тоді як у всьому світі, навіть в Африці, Всесвітня організація охорони здоров'я констатувала зниження захворюваності на туберкульоз, — в Україні кількість туберкульозних хворих зростає, причому у найнебезпечніших мультирезистентних формах.

За офіційним даними, у країні 457 тисяч хворих, і щороку їх кількість зростає на 30—35 тисяч. За даними громадської організації «Українці проти туберкульозу», кількість хворих сягнула мільйона! Багато це чи мало? У Великобританії, де чисельність населення 61 мільйон чоловік, хворих на туберкульоз — дев'ять тисяч. З нашими умовами затримка Мінздоров'ям і Кабміном поставок вакцини прос-то злочинна.

Нагадаємо, що в серпні пре-м'єр-міністр передав організацію держзакупівель ліків із відання Мінздоров'я під контроль Мініс-терства з надзвичайних ситуацій. Минулої середи уряд визнав, що Віктор Балога і Олександр Ані-щенко, попри всі обіцянки, не в змозі впоратися зі своїми обо-в'язками і забезпечити країну ліками. Відтак, Кабмін прийняв рішення знову передати частину службових обов'язків від Ані-щенка іншому виконавцеві. 12 жовтня, за даними джерела DT.UA, Кабмін створив Раду з питань функціонування системи охорони здоров'я на чолі з першим віце-прем'єр-міністром Анд-рієм Ключевим. Ця рада фактично має взяти на себе всі основні напрями роботи Мінздоров'я, пов'язані із забезпеченням громадян ліками, й насамперед узяти під контроль держзакупівлі. Очевидно, що створення ради — це визнання неефективності роботи Мінздоров'я. Ось як днями ситуацію із забезпеченням ліками DT.UA прокоментував перший віце-прем'єр Андрій Ключев: «Ви знаєте, недавно мало не звели в могилу одного міністра. Він пив прописані антибіотики, а ефекту — жодного. Перевірили — з'ясувалося: крейда! Ми зо-бов'язані створити дуже серйозну, непідкупну систему конт-ролю як виготовлених у нас ліків, так і імпортованих. І взагалі, ця сфера потребує радикального наведення порядку. Гріх не тільки заробляти на хворих сотні відсот-ків прибутку, ще більший гріх — заробляти на тих, кого ці ліки гроблять. Збереження ситуації, що склалася, — це крах нації. Мені вже підготували перелік фірм, які беруть участь у всіх цих тендерних ігрищах, завезенні неякісних медикаментів, підробках тощо. І ми ними займемося. Почнемо з підвищення контролю якості на митниці. Цієї сфери дерегуляція не торкнеться — навпаки».

Пошуки методологічного сурогату викривають рівень професіоналізму роботи Мінздоров'я, але як вони вплинуть на головне — на поставки ліків пацієнтам?

Мінздоров'я повідомляє, що протитуберкульозна вакцина БЦЖ вже почала надходити до лікарень. Але за бадьорими прес-релізами приховується суть того, що відбувається. Вакцина БЦЖ отримана Мінздоров'ям в обсязі 200 тисяч доз. Виробник — Да-нія. Цього вистачить, аби виріши-ти проблему зі щепленнями для всіх родичів керівництва Каб-міну, але потреби країни в пов-но-му обсязі забезпечені не будуть. Хочеться відзначити потішну трансформацію поглядів п.Аніщенка: у вересневому інтер-в'ю DT.UA Олександр Во-лодими-рович заявив, що данська вакцина БЦЖ більш реагентна, ніж російська, і тому Мінздоров'я від такої дорогої й небезпечної вакцини відмовляється, закупаючи російську — в обсязі 98% від потреби. Та ось у жовтні несподівано Мінздоров'я розсилає лікарням знову... данську вакцину! Чому? Офіційна причина — данську вакцину Мінздоров'я отримало як гуманітарну допомогу. Але, вибачите, від кого? Подро-биці поставки та ім'я добродійника чомусь замовчуються! По-над те, Мінздоров'я приховує, чо-му цю данську вакцину так швид-ко послали в медзаклади, — адже вона має не менше двох місяців проходити контроль у Цент-рі імунобіологічних препаратів! Таємниця виявилася прос-тою. Добродійність була, за дани-ми наших джерел, фіктивною. Од-на з комерційних фірм, близьких до керівництва Мінздо-ров'я, купила вакцини в одного з дист-риб'юторів, який уже давно їх завіз і давно пройшов фармконт-роль. Екстрену

поставку замаску-вали під гуманітарну допомогу. Цікаво, а як компенсуватиме Мін-здоров'я витрати бізнесменів на закупівлю цієї «гуманітарки»? І навіщо ж знадобилася ця операція, якщо 98% потреби — 1,8 мільйона доз вакцини БЦЖ — Мінздоров'я, за його власними рапортами, вже закупило? Отже, в Україні утворюються над-лишки вакцини, яка має досить обмежений термін придатності. Чи вигідно це бюджетові? Чи є це професійним плануванням і цільовою витратою державних коштів? Проблема в тому, що менеджери Мінздоров'я допустилися дуже серйозних прорахунків із вибором постачальника вакцин, оскільки російська компанія «Ніко-мед» не може забезпечити поставки закупленої партії вакцин раніше середини грудня. При цьому гарантувати ці терміни й тепер складно, — річ у тому, що російські виробники вакцини БЦЖ не можуть задовольнити в повному обсязі навіть запити РФ.

Із середини липня DT.UA підготувало серію публікацій про безпрецедентну кризу з держзакупівлями лікарських препаратів. Під час розслідування ми змогли з'ясувати, що, незважаючи на повне забезпечення державного фінансування Мінздоров'я, керівництво міністерства навмисне скасовувало тендери й не проводило торгів. Офіційно — щоб заощадити на закупівлях, а неофіційно — щоб відсторонити від участі в торгах певних дистриб'юторів і зосередити всі закупівлі тільки в руках підконтрольних компаній, таких як відома донецька структура «Люд-мила-Фарм». Причому Мін-здоров'я, замість препаратів європейського виробництва, розпочало політику закупівель російських ліків, зокрема тих, які не відповідають стандартам GMP. Однак нашу критику керівництво Мінздоров'я намагалося всіляко дезавуювати. Коли ми казали, що ліків немає й навіть дітей нічим лікувати, Мінздоров'я розповідало: зате ми заощаджуємо багато грошей. Дійшло до абсурду. Представник Опікунської ради Олена Мацибох звернулася в DT.UA і розкритикувала команду п. Аніщенка за відсутність будь-яких поставок для дитячої хіміотерапії і за те, що замість необхідного держава купує мало-ефективні російські препарати. У відповідь Мінздоров'я замовило серію наклепницьких статей проти О.Мацибох і розмістило свої пасквілі в Інтернеті, на що, зрозуміло, гроші знайшлися... Більше того, міністр Аніщенко не посоромився в розмові з представником Опікунської ради обвинуватити «Дзеркало...» в організації кампанії проти російських виробників і в тому, що ми пишемо на замовлення якихось імпортерів та дистриб'юторів. Іронія полягає в тому, що всі статті про відсутність ліків DT.UA писала справді «на замовлення» — але на замовлення громадських організацій хворих, які нинішнього року не отримали від міністерства жодної упаковки ліків: на замовлення хворих на гемофілію, розсіяний склероз, туберкульоз, канцер, СНІД... Цікаво, як сприймає керівництво Мінздоров'я указ президента і критику уряду — це теж конкуренти проплатили?

Обіцянки п. Аніщенка цим групам хворих не виконані. На жаль, аж ніяк не вплине на керівництво Мінздоров'я і указ президента. Олександр Аніщенко до критики вже звик. А головний по грошам Мінздоров'я помічник міністра Андрій Ігнатів доган від свого шефа — Івана Аврамова — не отримує. Вони якось по-тихому розбираються... Лише малу

Вколить їм догану!

Written by Юрій Бутусов «Дзеркало тижня. Україна» №37, 14 жовтня 2011, 21:55 - Last Updated Monday, 17 October 2011 14:47

партію ліків отримали хворі на гемофілію, — голова товариства гемофіліків України Олександр Шмило підтвердив нашому виданню, що своїх зобов'язань держава досі не виконала. Не отримав обіцяного німецького метатрексату Центр дитячої онкогематології «Охмат-дит». Не випадково Опікунська рада «Охматдит» не запросила ні міністра, ні будь-кого з чиновників Мінздорів'я на відкриття Центру інтенсивної хіміотерапії для дітей, що його опікуни — такі, як Ігор Воронов, Андрій Іванов та багато інших — допомогли відкрити «Охматдиту».

Головне в іншому: коли держава бореться з туберкульозом доганями та прес-релізами, це, шановні Вікторе Федоровичу й Олександрє Володимировичу, не змова. Це діагноз...